

“СЛЪНЧЕВ БРЯГ ХОЛДИНГ” АД

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ към 30.09.2022 г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
“СЛЪНЧЕВ БРЯГ ХОЛДИНГ” АД

Държава, където дружеството е учредено, седалище, адрес на управление, телефон, факс, електронен адрес и електронна страница в Интернет:

Държава:	България
Седалище:	к.к.Слънчев бряг, общ. Несебър, обл. Бургас, комплекс Лазур;
Адрес на управление:	к.к.Слънчев бряг, общ. Несебър, обл. Бургас, комплекс Лазур;
Офис:	8000 Бургас, ул. П.Каравелов № 22
Адрес за кореспонденция:	8000 Бургас, ул. П.Каравелов № 22
Телефон:	056/82-00-85
Факс:	056/82-00-85
Електронен адрес:	sbhold@b-trust.org
Електронна страница в Интернет	www.sbhold.eu

Съвет на директорите:

(към 30.0.2022 г.)

1. Петко Банов Тончев – Председател СД и изпълнителен член на СД;
2. Георги Христов Когелов - изпълнителен член на СД;
3. Николай Любенов Николов - изпълнителен член на СД;
4. Румяна Георгиева Иванова - член на СД;
5. “Тин комерс” ООД, представлявано от Калинка Станева Динева-член на СД.

Директор за връзка с инвеститорите: Стелиана Емил Долчинкова

Обслужваща банка Интернешънъл Асет Банк АД.

Брой служители към 30.06.2022 – един

Дата на консолидирания финансов отчет
30.09.2022

Период на консолидирания финансов отчет – текущ период
Периода, започващ на 01.01.2022 и приключващ на 30.09.2022

Период на сравнителната информация – предходен период
Периода, започващ на 01.01.2021 и приключващ на 30.09.2021

2. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Учредяване и регистрация на дружеството-майка

Дружеството майка е учредено през 1996 година като Приватизационен фонд “Слънчев бряг приватинвест” АД. През 1998 г. на основание параграф 4 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за приватизационните фондове дружеството е преуредило дейността си като холдинг по Търговския закон с решение на Общото събрание на акционерите и става „Слънчев бряг холдинг” АД.

“Слънчев бряг холдинг” АД е публично акционерно дружество, регистрирано от Бургаски Окръжен Съд по фирмено дело № 3426 от 1996 година.

Управление – Съвет на директорите

Дружеството е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите.

Членове на Съвета на директорите на “Слънчев бряг холдинг” АД към 30.06.2022 г. са:

Петко Банов Тончев – Председател на СД

Георги Христов Когелов – член на СД и изпълнителен директор

Николай Любенов Николов - член на СД и изпълнителен директор

Румяна Георгиева Иванова - член на СД;

“Тин Комерс” ЕООД – член на СД, представлявано от Калинка Станева Динева

Директор за връзки с инвеститорите

От възникване на законодателното изискване длъжността “Директор за връзки с инвеститорите” изпълнява Стелиана Емил Долчинкова с адрес за кореспонденция :

гр. Бургас, ул.”Петко Каравелов” №22, e-mail: sbhold@b-trust.org ; Телефон: 056 820085

Капитал и акции

Капиталът на дружеството-майка “Слънчев бряг холдинг” АД е разпределен в 386 538 броя обикновени безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лев за една акция.

“Слънчев бряг холдинг” АД не е издавал облигации.

Емитираните от дружеството акции са допуснати до търговия на регулиран пазар. Всички акции на дружеството са от един клас – обикновени, поименни, безналични, като всяка от тях дава право на глас, право на дивидент и ликвидационен дял съразмерно с номиналната стойност на акцията. Дружеството не е издавало акции от различни класове.

Дружеството е листвано на Българската фондова борса и акциите на „Слънчев бряг холдинг” АД се търгуват на Алтернативния пазар VaSE

“Слънчев бряг холдинг” АД не е придобивал и прехвърлял собствени акции и не притежава такива; не е осъществявал преобразуване на дружеството; не е осъществявал прехвърляне или залог на дружеството; не е извършвал придобиване или разпореждане с активи на значителна стойност извън обичайната си дейност; не са завеждани иски за откриване на производство по несъстоятелност на дружеството.

Дружеството не притежава собствени акции.

Разпределението на акционерния капитал на дружеството към 30.09.2022 год. е следното:

	<u>30.09.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Акционерен капитал в лева	386,538	386,538
Брой акции (номинал един лев)	386,538	386,538
Общ брой на регистрираните акционери	8973	8974
в т.ч. юридически лица	7	7
физически лица	8966	8967
Брой акции, притежавани от юридически лица	179,755	178,795
<i>% на участие на юридически лица</i>	<i>46,50%</i>	<i>46,25%</i>
Брой акции, притежавани от физическите лица	206,783	207,743
<i>% на участие на физически лица</i>	<i>53,50%</i>	<i>53,75%</i>

Акционери, притежаващи акции над 5%	% от	
	Брой акции	капитала
“Тин Комерс” ЕООД	87,359	22,60
“Елит Трейдинг България” ЕООД	58,780	15,21
“Импетус” ЕООД	29,077	7,52

Данни за броя на пряко притежаваните акции от членовете на Съвета на директорите

Петко Банов Тончев –	20 броя акции
Георги Христов Когелов –	25 броя акции
Николай Любенов Николов –	20 броя акции
“Тин Комерс” ЕООД –	87359 броя акции
Румяна Георгиева Иванова –	не притежава акции

Предмет на дейност

Предметът на дейност на “Слънчев бряг холдинг” АД е: придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти.

Действащо предприятие

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети.

Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, „предприятието обичайно се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби.

Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, Съвета на директорите на дружеството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет на дружеството е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще.

Предприятието има история на печеливша дейност и свободен достъп до финансови ресурси. Бъдещата му дейност зависи, както от бизнес средата, така и от осигуряването на финансиране от настоящи и бъдещи собственици и инвеститори и кредитори. Ръководството на дружеството, въз основа на анализ на дейността и резултатите от нея от предходни периоди и анализирайки детайлно възможните перспективи за бъдещото развитие, дава положителна оценка на възможността на “Слънчев бряг холдинг” АД да продължи да функционира като действащо предприятие.

Влияние на разпространението на COVID-19 върху предположението за действащо предприятие

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви пандемия по отношение на разпространението на COVID-19, а на 13.03.2020 г. Народното събрание на Република България гласува извънредно положение и в резултат правителството предприе редица свързани с това мерки. Ръководството оценява това събитие като некоригиращо събитие по смисъла на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

Настоящата информация се оповестява в съответствие с и в изпълнение на препоръките на Комисия за финансов надзор от 13.03.2020 г. и писмо на Комисия за финансов надзор с изх. № РГ-05-53-1 от 27.03.2020 г., както и на публичното изявление на Европейския орган за ценни книжи и пазари (ЕОЦКП) от 25.03.2020 г. за насърчаване на последователното прилагане на МСФО в Европейския съюз и за избягване на различията в практиката по прилагането на МСФО 9 в специфичния контекст на въздействието на COVID-19, с изричното изискване емитентите на ценни книжа, допуснати до търговия на регулирани пазари и техните одитори да вземат предвид това публично изявление.

“Слънчев бряг холдинг” АД, който макар да не е кредитна институция е емитент на акции, листвани на Българска фондова борса, в чиито баланси основна част заемат финансовите инструменти, и следва да се съобрази с това публично изявление.

Анализ на приложимостта

Становището на ЕОЦКП се отнася единствено до аспектите на финансовото отчитане.

В Раздел първи „Контекст“ се разглеждат основно мерки, които емитентите /кредитни институции/ предоставят на кредитополучателите в контекста на COVID-19, които биха могли да окажат или да НЕ окажат влияние върху нетната настояща стойност на съответните свързани с мерките парични потоци. Очаква се емитентите внимателно да вземат предвид и обмислят свързаното с това въздействие върху финансовото отчитане, и по-специално по отношение на изискванията на МСФО 9.

Оценката на тези въздействия изисква преценка на специфичните условия и обстоятелства, които дават възможност на емитентите да разграничат мерките, които оказват влияние на кредитния риск върху очаквания живот на финансовите активи, от онези, които целят справяне с временните ликвидни затруднения на кредитополучателите. В заключение към този раздел ЕОЦКП акцентира върху специфични аспекти, свързани с прилагането на МСФО 9 при тези обстоятелства в предстоящата периодична информация на европейските емитенти.

В този смисъл разделът няма практически измерим ефект върху настоящият отчет.

В Раздел втори „Счетоводни последици“ се обръща внимание на осчетоводяването на промените, настъпили в резултат на въвеждането на мерките за подкрепа като емитентите трябва внимателно да оценят въздействието на мерките за облекчения и икономическа подкрепа върху признатите финансови инструменти и техните условия. Това включва оценката дали тези мерки резултират в промяна на финансовите активи и дали промените водят до тяхното отписване.

Към датата на публикуване на междинния финансов отчет дружеството изпълнява всички наложени мерки за ограничаване на разпространението на заразата, като ръководството текущо следи за поява на рискове и респективно за негативни последици от пандемията, като прави текущо оценки за възможни ефекти върху активите, пасивите и дейността на дружеството, както и първоначални планове за реакция и решения.

На настоящия етап не са установени индикатори свързани с пандемията, които да са засегнали значително конкретни активи и/или да водят до риск от преустановяване или значително намаляване на дейности. Поради това преценката на ръководството е, че към момента не съществуват ясно очертани и конкретни фактори, които да поставят на преоценка на съществени елементи от оповестените финансови отчети, нито да поставят под въпрос приложимостта на принципа – предположение за действащо предприятие при изготвяне на финансовите отчети.

Предвид очакваното въздействие на COVID-19 и значението на прилагането на МСФО 9, при евентуално възникване на релевантни събития, на “СЛЪНЧЕВ БРЯГ ХОЛДИНГ” АД ще се съобрази и ще прилага последователното и висококачествено стандарта, както и ще осигури прозрачност на това въздействие спрямо потребителите на финансовите му отчети. Това включва най-вече оценката дали приложените мерки резултират в промяна на финансовите активи и дали промените водят до тяхното отписване. Определянето дали настъпва отписване зависи от това дали изменението в условията на

инструмента се счита за съществено или не. При липса на конкретни насоки в МСФО 9, дружеството разработва своите счетоводни политики в съответствие с МСС 8 „Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки“ и принципите на МСФО 9.

Изложените по-горе съображения не предполагат преоценка на съществени елементи в оповестените финансови отчети, нито поставят под въпрос приложимостта на принципа – предположение за действащо предприятие при изготвяне на финансовите отчети.

3. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

База за съставяне на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет по разясненията на МСФО (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2020 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата година консолидираната група е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респективно от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., не са настъпили съществени промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (Рамката) и съответни промени в референциите към нея в различни МСФО (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., приети от ЕК).

Тези промени в Рамката включват преработени изцяло дефиниции за „актив“ и „пасив“, както и нови насоки и концепции за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката.

- МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., приет от ЕК).

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващи предприятия срещат в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели:

а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и основните оперативни процеси, които заедно водят до и определят по същество създаването на продукт;

б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиент и като се сHEME фокусът върху способността за намаляване на разходите;

в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес;

г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и

д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.

• Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – приети от ЕК).

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост“, „Слънчев бряг холдинг“ АД посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропуснатата, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие“. Налице са три нови аспекта от определението, които следва да бъдат отбелязани:

а) ”прикриване” – настоящото определение се фокусира само върху пропускане и неточно представяне. Заключение на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускане на съществена информация;

б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители” – настоящото определение се отнася до „би могло да повлияе”, което според СМСС може да се приеме, че се изисква твърде много информация, тъй като почти всичко „би могло да повлияе” върху решенията на някои потребители, дори вероятността да е минимална; и

в) ”основни потребители” (съществуващи или потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори) – настоящото определение се отнася до „потребители”, което според СМСС може да бъде прието твърде широко, т.е. да се вземат предвид всички възможни ползватели на финансовите отчети, когато се решава каква информация да се оповести.

Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация:

а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен;

б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети;

в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно;

г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и

д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена.

Също така промените поясняват, че адресирането към неясна информация има същия ефект както при пропуснатата или липсваща информация, както и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовия отчет в неговата цялост.

• Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – приети от ЕК).

Тези промени са свързани с произтичащата несигурност от реформата на базовите лихвени проценти, предприета от Съвета за финансова стабилност към Г20. Тази реформа е насочена към замяна на съществуващите и използвани като базови, в сделките с финансови инструменти, междубанкови лихвени проценти (Например: Libor, Euribor, Tibor), с алтернативни базови лихвени проценти, основаващи се на междубанкови пазари, както и за разработване на алтернативни базови лихвени проценти, които са почти безрискови. Целта е да се преодолеят последиците върху финансовото отчитане от реформата на базовите лихвени проценти, през периода преди замяната на съществуващ базов лихвен процент с алтернативен базов лихвен процент. Измененията предвиждат временни и ограничени изключения от изискванията за отчитане на хеджирането по МСС 39 и МСФО 9, които осигуряват условия дружествата да продължат да са в съответствие с изискванията на двата стандарта, при игнориране ефекта на реформата.

Към датата на този Консолидиран финансов отчет посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2020 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

• Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК).

С тези промени се въвежда практическа целесъобразна мярка, на база, на която всеки лизингополучател може да избере да не преценява дали дадена отстъпка (облекчение) по лизинг, възникнала само като пряка последица от пандемията COVID-19, е изменение на лизинговия договор. Тази мярка се допуска за прилагане и когато са изпълнени едновременно следните условия:

а) с промяната в лизинговите плащания се променя възнаграждението за лизинга, като промененото възнаграждение по същество не надхвърля възнаграждението за лизинга, непосредствено предхождащо промяната;

б) всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г.; както и

в) останалите условия на лизинга не се променят съществено.

Лизингополучателят, който прилага практическата целесъобразна мярка, отчита всяка промяна в плащанията по лизинга по същия начин, по който тя би се отчела при прилагането на МСФО 16, ако не представлява изменение на лизинговия договор. Тя не е валидна за лизингодателите. По-ранно прилагане е разрешено.

- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК).

Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Той не е приложим за дейността на дружеството, поради което ръководството не е оценявало неговото приложение.

- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).

Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорият признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорият признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не приети от ЕК).

Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., не приети от ЕК).

Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., не приети от ЕК).

Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези

приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., не приети от ЕК).

Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи:

- а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и
- б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор.

Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната.

Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.

- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., не са приети от ЕК).

Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти:

- а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.;

- б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага;

- в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила;

г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

- Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., не приети от ЕК).

Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения:

а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и

б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджиращия обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.

- Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17 с цел преодоляване на временните счетоводни последици от различните дати на влизане в сила на двата стандарта. С изменението се въвежда и временно освобождаване от специфични изисквания на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия по отношение на прилагане на единна политика за предприятия, използващи метода на собствения капитал по МСС 28. Такива предприятия за годишни периоди, започващи преди 1 януари 2023 г. имат право, но не и задължение да запазят съответната счетоводна политика, прилагана от асоциираното или от съвместното предприятие, когато използват метода на собствения капитал.

Представяне на финансови отчети

Консолидираният финансов отчет на Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите активи под формата на капиталови инвестиции през друг всеобхватен доход, които се оценяват на база преоценена респ. справедлива стойност.

Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне.

Счетоводен модел

Консолидираният финансов отчет на Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група е съставен на база на модела на възстановимата историческата цена (стойност), модифицирана в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към датата на финансовия отчет, доколкото тя може да бъде достоверно установена.

Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са оповестени в съответните бележки по-нататък.

Сравнителни данни

“Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група представят сравнителна информация в Консолидираният годишен финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия период.

Счетоводната политика е прилагана последователно за всички периоди, представени в Консолидираният годишен финансов отчет.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Представянето на Консолидиран финансов отчет по Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, оповестените условни активи и пасиви и до признатите разходи и приходи за периода към датата на отчета.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към датата на всеки годишен отчет, ръководството на дружеството-майка организира преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения.

Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и съоръжения е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба.

За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки годишен отчетен период.

Всички съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на една година, се третират като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото ръководството преценява на база исторически опит, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

На годишна база дружеството-майка оценява и определя очакваните кредитни загуби на търговските и други вземания като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

При оценката си дружеството-майка отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент и се базира в значителна степен на прогнози, приблизителна оценка и преценка за макроикономическите условия, икономическия сектор и географския регион, от значение за всеки контрагент, в допълнение към минал опит и специфични, оперативни и други индивидуални характеристики.

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Дружеството-майка взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за лизингополучателя да упражни или да не упражни опцията, включително очакваните промени във фактите и обстоятелствата от началната дата до датата на упражняване на опцията като направените значителни подобрения на наетото имущество (или тези, които се очаква да бъдат направени) за срока на договора, които се очаква да донесат значителни икономически ползи за лизингополучателя, когато опцията за удължаване или прекратяване на лизинговия договор или за закупуване на основния актив може да бъде упражнена;

Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на Консолидираният финансов отчет на Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която Дружеството извършва дейността си, наречена функционална валута.

Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне.

Функционалната и отчетна валута на представяне на Консолидираният финансов отчет на Слънчев бряг холдинг” АД и дружествата от консолидираната група е българският лев.

От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Данните в Консолидираният финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева (BGN,000), освен ако не е посочено друго.

Сделки в чуждестранна валута

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията.

Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, в момента на възникването им, като се третират като “финансови приходи/разходи”.

Дружеството-майка е възприело да изготвя и представя един Отчет за всеобхватния доход.

4.- СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние

4.1. Имоти, машини и съоръжения

а) Първоначална оценка

При първоначалното придобиване, имотите, машините и съоръженията се оценяват по себестойност (цена на придобиване), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и други.

Дружеството-майка е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на имоти, машини и съоръжения, се отчитат като текущ разход.

Когато в имотите, машините и оборудването и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Придобит от дружеството-майка материален актив се признава в групата на имоти, машини и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството-майка (за отдаване под наем, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството-майка кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

б) Последващо оценяване

За последваща оценка на имотите, машините и съоръженията, дружеството-майка прилага модела на цената на придобиване съгласно МСС 16 – цена на придобиване, минус натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Избраният от дружеството-майка подход за последваща оценка на земите е моделът на цената на придобиване по МСС 16, намалена с натрупаните загуби от обезценка.

в) Последващи разходи

Извършените последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени компоненти, възлови части и детайли, или на подобрения, преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация.

Неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава като текущит разходи за периода на преустройството.

г) Амортизация

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се начислява, като последователно се прилага линейният метод на база полезния живот на активите, определен от ръководството на дружеството-майка, с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се амортизират отделно.

Амортизацията се начислява в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини и съоръжения.

Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора.

Земята и разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения, които ще бъдат капитализирани не се амортизират.

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е подходящо.

д) Размяна на активи

При придобиване на имот, машина и съоръжение в резултат на размяна за друг актив, независимо дали е сходен или не, цената на придобиване се определя по справедливата му стойност, освен в следните случаи:

- ако сделката по замяната няма търговски характер;
- ако не може да се определи надеждно справедливата стойност нито на получавания, нито на отдавания актив.

Ако придобитият актив не се оценява по справедлива стойност или сделката не е с търговски характер, цената му на придобиване се определя по балансовата стойност на отдадения актив.

Сделката по размяната е с търговски характер, ако се променят съществено паричните потоци на дружеството-майка.

е) Обезценка

Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база.

Преносните стойности на имоти, машини и съоръжения подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност.

Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите, независимо от прилагания модел на последващо оценяване.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава преоценката се отнася в намаление на преоценения резерв до изчерпването му. Превисението се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

ж) Печалби или загуби от продажби и отписване

Имотите, машините и съоръженията се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и преносната/балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход. Частта от “преоценъчния резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към “неразпределена печалба”.

Имоти, машини и съоръжения се отписват от отчета за финансовото състояние, когато бъдат извадени от употреба или когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от тяхното използване или изваждане от употреба.

Печалбата или загубата от изваждането от употреба се определя като разлика между нетните постъпления и балансовата стойност на актива и трябва да се включват нетно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като други доходи.

При подмяна на части, се отписва балансовата стойност на подменената част, като дружеството-майка използва цената на придобиване на заменящата част.

4.2. Нематериални активи

Първоначална оценка

Нематериалните активи, придобити от дружеството-майка се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуба от обезценка.

Дружеството-майка е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на нематериални активи, се отчитат като текущ разход.

Дружеството-майка оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, оценява продължителността на единиците, съставляващи този полезен живот.

Даден нематериален актив се разглежда като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за дружеството.

Нематериален актив с неограничен полезен живот не се амортизира.

В съответствие с МСС 36, дружеството-майка в края на отчетния период тества за обезценка нематериален актив с неограничен полезен живот чрез сравняването на неговата възстановима стойност с отчетната му стойност и когато съществува индикация, че нематериалният актив може да е обезценен се отчита загуба от обезценка.

4.3. Лизинг

Счетоводна политика, приложима след 1 януари 2019 г.

“Слънчев бряг холдинг” АД не е придобинало никакви активи на лизинг след 1 януари 2019 г. и не е прилагало съответната счетоводна политика.

4.4. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се припишат на придобиването, строителството или производството на актив се капитализират в стойността на актива като част от неговата стойност.

В цената на придобиване(себестойността) на имот, машина и оборудване или съоръжение се включват и разходи по заеми за активи, придобити след 01 януари 2009 година до датата на въвеждането му в експлоатация.

След тази дата разходите по заеми се отчитат като текущи разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения, започнало преди 01.01.2009 година, не се включват разходите по заеми за тези активи.

Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, за който се отнасят.

През отчетния период не са капитализирани разходи по заеми.

4.5. Материални запаси

Материалните запаси при тяхната покупка се оценяват по цена на придобиване.

Търговските отстъпки се включват в покупната стойност на придобитите материални запаси.

Себестойността на материалните запаси включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние.

Материалните запаси се посочват в отчета за финансовото състояние по по-ниската от двете оценки - себестойност или нетна реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Оценката на потреблението на материалните запаси се извършва по метода на средно претеглената цена.

Обезценката на материални запаси се признава като разход в периода на извършване на обезценката.

Всяко последващо възстановяване на загуба от обезценка се признава в печалбата или загубата в периода на възстановяването.

При продажба на материални запаси балансовата им стойност се признава като разход през периода, през който са отчетени приходите от продажби.

4.6. Финансови инструменти

Признаване, оценяване и отписване

Дружеството-майка признава финансов актив или финансов пасив във финансовия си отчет, само когато то става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент.

При първоначалното признаване, дружеството-майка оценява финансовите активи (с изключение на търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, определен в съответствие с МСФО 15) и финансовите пасиви по тяхната справедлива стойност.

Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена.

Договорната цена за финансови активи/пасиви освен финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент.

Разходите по сделката направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат незабавно като разход.

Ако справедливата стойност при първоначалното признаване се различава от цената на сделката, предприятието отчита счетоводно този инструмент към тази дата по следния начин:

- по справедлива стойност на база доказана котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив (т.е. входяща информация на ниво 1), или на базата на техника за оценяване, която използва само данни от наблюдаеми пазари. Предприятието признава разликата между справедливата стойност при първоначалното признаване и цената на сделката като печалба или загуба.

- във всички останали случаи — по справедлива стойност, коригирана, за да се отсрочи разликата между справедливата стойност при първоначалното признаване и цената на сделката.

След първоначалното признаване дружеството-майка признава тази отсрочена разлика като печалба или загуба само до степента, в която тя произтича от промяната в даден фактор (включително времето), който пазарните участници биха взели под внимание при определянето на цената на актива или пасива.

При първоначалното признаване дружеството-майка оценява търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране (определен в съответствие с МСФО 15), по съответната им цена на сделката (както е определено в МСФО 15).

Покупка или продажба на финансови активи се признава чрез използването на счетоводно отчитане на база датата на сделката - датата, на която дружеството е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството-майка , когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството-майка е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Ако дружеството-майка продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

При отписването на финансов актив в неговата цялост разликата между балансовата стойност към датата на отписването и полученото възнаграждение се признава в печалбата или загубата. Финансовите пасиви (или част от финансовия пасив) се отписват от отчета за финансовото състояние, когато те са погасени — т.е. когато задължението, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

Класификация и последваща оценка

Финансови активи

Класификацията на финансовите активи се извършва към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

В зависимост от начина на последващото отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- финансови активи, оценявани по амортизирана стойност;
- финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Дружеството-майка класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност на базата на следните две условия:

- бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието; и
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория включва:

- търговски и други вземания;
- предоставени заеми,
- парични средства и срочни депозити и
- други дългови инструменти, за които са изпълнени следните две условия:

а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и

б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи, които не се котират на активен пазар. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки и услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и са класифицирани като текущи.

Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране.

Дружеството-майка държи търговските си вземания с цел събиране договорените парични потоци и следователно ги оценява по амортизируема стойност, като използва метода на ефективната лихва.

Обезценка

На всяка отчетна дата дружеството-майка оценява и определя очакваните кредитни загуби за всеки вид финансов актив или експозиция.

Целта на възприетите подходи за обезценка е да бъдат признати очакваните кредитни загуби за целия срок на всички финансови инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване — независимо дали са оценени индивидуално или колективно — като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

При оценката си дружеството-майка отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, дружеството-майка сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване.

Модифицирани финансови активи

Ако договорните парични потоци на финансов актив са били предоговорени или модифицирани и финансовият актив не е отписан, дружеството-майка оценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск на финансовия инструмент като съпоставя:

- а) риска от настъпване на неизпълнение към отчетната дата (въз основа на модифицираните договорни условия) и
- б) риска от настъпване на неизпълнение към датата на първоначалното признаване (въз основа на първоначалните, немодифицирани договорни условия).

За оценка и измерване на очакваните кредитни загуби дружеството прилага общ (тристепенен) подход, базиран на метода „вероятност от неизпълнение“, като на всяка отчетна дата след първоначалното признаване дружеството оценява към кой етап се отнася финансовият актив, които е предмет на проверка за обезценка в зависимост от степента на влошаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Тристепеният подход и заложените в него критерии, количествени и качествени показатели определят съответните изисквания за обезценка.

Първата степен включва финансово стабилни финансови активи, които се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за следващите 12 месеца, а не за целия срок на заема.

Втората степен включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване, но няма обективно доказателство за обезценка. Преминаването към втората степен е предизвикано от относителната промяна в кредитния риск, а не от абсолютния кредитен риск към датата на отчитане. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.

Третата степен включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване и има обективно доказателство за обезценка. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.

Оценяване на очаквани кредитни загуби

Дружеството-майка оценява очакваните кредитни загуби по финансов инструмент така, че да бъде взета предвид:

- а) сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- б) стойността на парите във времето и
- в) разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

Опростен подход за търговски вземания, активи по договори с клиенти

За вземания по продажби и активи по договори с клиенти дружеството-майка прилага опростен подход, базиран на „очакван процент на неизпълнение“ за целия срок на инструмента, чрез използване на матрица на провизиите за приблизително определяне на очакваните кредитни загуби на финансовите активи.

Моделът за матрично провизиране включва:

- а) групиране на клиентите и контрагентите на дружеството-майка по сходни бизнес и други характеристики и кредитен риск;
- б) провизионна матрица, основана на исторически наблюдавани проценти на неизпълнение и неплащане по времеви диапазони на просрочие, коригирани с допълнителни предположения и приблизителни оценки, ориентирани към възможни промени в тези проценти, базирани на макроикономически или специфични фактори.

Коректив за загуби

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използването на корективна сметка за отчитане на очакваните кредитни загуби, а стойността на загубата се отразява в текущите разходи.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват лихвоносни заеми и други привлечени ресурси:

- заеми (кредити);
- задължения по лизингови договори;
- задължения към доставчици и други контрагенти.

Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, включително дисконт или премия, асоциирани с тези заеми.

Печалбите и загубите се признават в отчета печалбата и загубата и другия всеобхватен доход като “финансови разходи”, нетно, през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Банковите заеми първоначално се отчитат по стойност на възникване, намалена със съответните разходи по отпускане на заемите.

При последваща оценка след първоначално признаване, се отчитат по амортизирана стойност като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падежа се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на заема на база на ефективния лихвен процент.

Частта от банковите заеми, която е платима дванайсет месеца след края на отчетния период се представя като нетекущи пасиви.

Частта, платима до дванайсет месеца, след края на отчетния период се класифицира като текущи пасиви.

Търговските и другите сходни задължения в лева се оценяват по стойността на възникването им, а тези в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ към 31 декември на съответната година. Текущи са тези от тях, които са дължими до 12 месеца след края на отчетния период.

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството-майка кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известени с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно.

4.7. Лихви, дивиденди, загуби и печалби свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив

Лихви, дивиденди, загуби и печалби, свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Разпределенията за притежателите на инструменти на собствения капитал се признават директно в собствения капитал.

Разходите по операцията за капиталова сделка се отразяват счетоводно като намаление на собствения капитал.

Класификацията на финансов инструмент като финансов пасив или инструмент на собствения капитал определя дали лихвите, дивидентите, загубите и печалбите, свързани с този инструмент, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата или като промени в собствения капитал.

Разходите при издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал се отчитат в капитал, например при капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал.

Новият параграф 57А от МСС 12 изисква от дружеството да признае последствията от данъка върху дохода върху дивидентите, както са дефинирани в МСФО 9, когато признава задължение за изплащане на дивидент.

Според това произнасяне последствията от данъка върху дохода върху дивидентите са по-пряко свързани с минали сделки или събития, които са генерирани разпределими печалби, а не с разпределения на собствениците.

Все пак съществуващият принцип, че емитентът признава последствията от данъка върху дохода върху дивидентите, когато предприятието първоначално е признало тези минали сделки или събития остава непроменен.

Дружеството-майка признава дивидентите в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на предприятието да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани с дивидента и
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

Оповестявания (параграф 81, буква а) от МСС 12), свързани с позиции, които се отразяват или кредитират директно в собствения капитал.

Съгласно § БВ67 от МСС 12 Дружеството не прилага параграф 57А към последствията от данъка върху дохода за всички плащания по финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал, но само когато то определи, че плащанията по такива инструменти са разпределение на печалбата (т.е. дивиденти).

4.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки.

Паричните средства в лева се оценяват по номиналната им стойност, а паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ.

Парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС

Платеният ДДС по покупки на нетекущи активи се посочва като “други постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

Лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност.

Лихвите свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност.

Лихвените разходи по лизинговите задължения се представят в Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като компонент на разходите за финансиране, различен от амортизационните отчисления за активите с право на ползване

Плащанията в брой по частта от главницата по лизинговите задължения се класифицират в рамките на дейностите по финансиране,

Лихвените плащания по лизинговите задължения се включват като плащания за финансова дейност.

Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.

Плащанията за дивиденти се включват като плащания за финансова дейност.

4.1.9. Обезценка

Стойността на активите на дружеството-майка се анализира периодично към края на всеки годишен отчетен период, за да се прецени дали съществува индикация за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка за възстановимата стойност на актива.

Загуба от обезценка се признава винаги, когато текущата стойност на актива или на група активи, генериращи приходи, част от които е той, превишава възстановимата му стойност.

Загуба от обезценка се отчита в отчета за всеобхватния доход.

4.10. Провизии

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за дружеството-майка от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, дружеството-майка признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

Провизии за задължения се начисляват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се признават в отчета за финансовото състояние, в случаите, когато дружеството-майка има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития и има вероятност да се реализира негативен паричен поток, за да се погаси задължението и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато дружеството-майка очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, възстановяването се признава като отделен актив (вземане), ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

Разходите за провизии се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, нетно от сумата на възстановените разходи.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизиите се оценяват и коригират ежегодно на основата на най-добрата приблизителна оценка, която ръководството е направило за необходимостта от изтичане на икономическа изгода, в случай че те бъдат уредени към датата на съставяне на финансовия отчет.

4.11. Задължения към персонала по трудовото и социално законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наестия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), Здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година.

Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с в чл. 6, ал. 3 от Кодекса социално осигуряване (КСО). В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”

Към дружеството-майка няма създаден и функциониращ доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството-майка в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски.

При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, фонд “ГВРС”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – работникът или служителят може да получи обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение до 6 месеца по преценка на работодателя (съгл. Чл.222 ал.1 от КТ);
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – не по-малко от brutното трудово месечно възнаграждение, увеличено с 50% за срок от два месеца;
- при пенсиониране – от 2 до 6 brutни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения, за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Дължимите от дружеството-майка вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В края на всеки отчетен период дружеството-майка прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда дружеството-майка е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение.

По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. Оценяването на дългосрочните доходи на наети лица се извършва по кредитния метод на прогнозираните единици, като оценката към края на отчетния период се прави от експерти на Дружеството.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние, е сегашната стойност на задължението за изплащане на обезщетения към края на отчетния период, заедно с корекциите на задължението, отчетени незабавно в печалби и загуби и актюерските печалби/загуби, възникнали в резултат на корекции и промени на актюерските предположения, отчетени незабавно в друг всеобхватен доход.

Очакваните задължения за обезщетения при настъпване на пенсионна възраст се представят като провизии.

Дружеството-майка признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане.

Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

4.12. Приходи

Дружеството-майка е приело МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане на датата на първоначалното прилагане. Съгласно този метод стандартът може да се прилага само към договорите, които не са изпълнени към тази дата.

Търговската практика на Дружеството е да подписва взаимоотношенията си с клиенти в рамкови дву-три и пет годишни договори. Конкретните ангажименти за изпълнение се регламентират с отделни анекси към всеки рамков договор,

Кумулативният ефект (доколкото такъв е установен) от първоначалното прилагане на МСФО 15 се признава/е признат към датата на първоначалното прилагане като корекция на началното салдо на натрупаната печалба.

Приемането на МСФО 15 не оказва влияние върху финансовото състояние, другия всеобхватен доход или паричните потоци на дружеството от оперативна, инвестиционна и финансова дейност.

Основните приходи, които дружеството генерира са свързани с основния му предмет на дейност - придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти.

След датата на начално прилагане за да определи дали и как да признае приходи, дружеството-майка използва следните 5 стъпки:

- Идентифициране на договора с клиент;
- Идентифициране на задълженията за изпълнение;
- Определяне на цената на сделката;

- Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
- Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато дружеството-майка удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Дружеството-майка признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние.

По същият начин, ако дружеството-майка удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от дружеството се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите.

Продажба на стоки

Приход се признава, когато дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение. Приход се признава към определен момент.

Финансови приходи

Финансовите приходи включват начисления за лихви от вложени средства, печалби от операции в чуждестранна валута, получени дивиденди от участия.

4.13. Разходи

Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им на база принципите на начисляване и съпоставимост. Предплатени разходи се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Разходи за обезценки

Загубите от обезценки се признават винаги в случай, че преносната стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, част от която е той, превишава възстановимата му стойност.

Загубите от обезценки се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на възникването.

Загуби от обезценки се възстановяват, ако се установи, че е имало промяна в преценките, използвани за да се определи възстановимата стойност.

Възстановяването се извършва само до степента, до която балансовата стойност не надвишава преносната стойност, която би била определена, в случай че не са признати загуби от обезценки.

Амортизация на имоти, машини и съоръжения

Амортизация на имоти, машини и съоръжения се начислява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на отделните части от имотите, машините и съоръженията.

Земята и активите в процес на изграждане не се амортизират.

Предполагаемият полезен живот в години на използване по групи активи е определен от Ръководството на дружеството е както следва:

<u>Групи нетекущи активи</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Сгради основна конструкция	25	25
Машини и оборудване	3.33	3.33
Съоръжения	25	25

Транспортни средства	4	4
Стопански инвентар	7	7
Компютри	2	2

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат и ако е необходимо, се правят съответни корекции към края на всеки отчетен период. Също така се преразглежда и надеждността на прилагания метод на амортизация.

Амортизация на нематериални активи

Амортизируемата сума на нематериален актив с ограничен полезен живот се разпределя на систематична база за периода на неговия полезен живот, прилага се линеен метод на амортизация и полезният живот по групи активи е както следва:

<u>Групи нетекущи активи</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Очакван полезен живот – години		
Софтуер	2	2
Други	4	4

Разходи по договори за оперативен лизинг

Разходите за наем се начисляват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на базата на линейния метод за срока на лизинговия договор.

Финансови разходи

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизия или потенциално задължение, загуби от отписване на финансови активи, на разположение и за продажба, дивиденди по преференциални акции класифицирани като пасиви, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност, в печалби и загуби, обезценка на финансови активи и загуби от хеджингови инструменти, които се признават в печалби и загуби.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви се начисляват текущо, на база на договорения лихвен процент, сумата и срока на вземането или задължението, за което се отнасят.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

4.14. Корпоративен данък

Корпоративен данък върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък.

Съгласно българското законодателство предприятието дължи данък върху печалбата при ставка 10% за 2020 и 2021 г. Данъчната ставка не е променена за 2022 г.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към края на отчетния период.

Отсрочени данъци се начисляват като се използва балансов метод на задълженията (балансовия пасивен метод), който позволява да се отчитат временни разлики между текущата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното отчитане и за данъчни цели.

Сумата на отсрочените данъци е базирана на очаквания начин за реализация на активите и пасивите. Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди, съгласно данъчните закони, действащи към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни активи, произтичащи от пренасяне на неизползвани данъчни загуби;

Отсрочен данъчен актив се признава само тогава, когато могат да се получат данъчни ползи, срещу които актива може да се оползотвори.

Отсрочените данъчни активи се намаляват до размера на тези, за които бъдещата изгода вече не е вероятно да бъде реализирана. Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или позиция.

Прилагане на КРМСФО 23 - ползва се при:

- определяне на облагаемата печалба (данъчна загуба),

- данъчни основи,
- неизползвани данъчни загуби,
- неизползвани данъчни кредити и данъчни ставки, когато съществува несигурно данъчно третиране.

Оповестяване на направените предположения и оценки.

Доколкото определянето на наличието на несигурност относно третирането на данъка върху дохода може да бъде обект на значителна преценка, дружеството-майка трябва да осигури достатъчна прозрачност по отношение на решенията, взети в съответствие с параграф 122 от МСС 1, и относно счетоводните политики, използвани за признаване и измерване на несигурното данъчно третиране.

Тези оповестявания включват дали:

- са отчетени несигурните данъчни третираня колективно или поотделно,
- дали е използвана най-вероятната сума или очакваната стойност при определяне на ефекта на несигурността за несигурните данъчни обработки,
- както и всички промени в преценките, методите и предположенията от предходния период.

Освен това, ако несигурното данъчно третиране се счита за основен източник на несигурност при изчисляването, засегнатата балансова стойност следва да бъде оповестена в съответствие с параграфи 125-129 от МСС 1.

Един от основните принципи на КРМСФО 23 е приемането, че данъчният орган ще изследва всички суми, които има право да изследва, и ще разполага с цялата относима информация, когато прави това. Следователно това предположение следва да бъде отразено в признатите данъчни салда.

Тъй като несигурните данъчни позиции отговарят на определението за данъци върху дохода в МСС 12, дружеството-майка представя несигурни данъчни пасиви / активи като текущи данъчни пасиви / активи или отсрочени данъчни пасиви / активи при прилагане на МСС 1.

4.15. Капитал и резерви

“Слънчев бряг холдинг” АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството-майка е длъжно да формира фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им;
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставени им предимства за акциите;
- други източници, предвидени в Устава или по решение на Общото събрание.

Средствата от фонд Резервен могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години.

Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване капитала.

Преоценъчен резерв - формиран от положителната разлика между балансовата стойност на активите и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките.

Преоценъчният резерв се прехвърля към “натрупани печалби”, когато активите са напълно амортизирани или напуснат патримониума на дружеството.

4.16. Премии (отбиви) от емисии на акции

Премиите или отбивите от емисии на акции представляват разлика между емисионната стойност и номиналната стойност на емитираните и действително заплатени акции.

Премии и отбиви от емисии на акции се представят нетно от преките разходи по предлагането на емисията от акции.

Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Обикновените акции се класифицират като капитал.

Привилегировани акции със задължение за обратно изкупуване се класифицират като пасиви.

Разходите по емисия на нови акции, които са пряко свързани с нея, се отчитат в собствения капитал като намаление на постъпленията от емисията, като се елиминира ефекта на данъците върху дохода. Когато Дружеството изкупува собствени акции, платената сума, включваща и съответните пряко свързани допълнителни разходи, (нето от ефекта на данъците върху дохода), се изважда от принадлежащия на собствениците на дружеството-майка капитал, докато обратно изкупените акции не се обезсилят, продадат или преиздадат.

Когато тези акции по-късно се продадат или преиздадат, всеки приход, нетиран с пряко свързаните допълнителни разходи по транзакцията и съответния данъчен ефект, се включва в капитала, принадлежащ на собствениците на дружеството-майка

4.17. Нетна печалба на акция

Нетната печалба на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода. Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Нетна печалба на акции с намалена стойност не се изчислява, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

4.18. Свързани лица

Свързани лица са тези по смисъла на § 9 от МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“.

За целта на съставянето на индивидуалният годишен финансов отчет акционерите, служителите на ръководни постове (ключов управленски персонал), както и близки членове на техните семейства, включително и дружества, контролирани от тях се третираат като свързани лица.

4.19. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на дружеството, който, предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на дружеството), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството, вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация. Отразява произвеждането на определен продукт/стока или услуга (бизнес сегмент) или произвеждането на определен продукт/стока или услуга в/за дадена икономическа област (географски сегмент), и който е носител на рискове и ползи, различни от тези на другите сегменти.

Основен предмет на дейност на дружеството-майка е: придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти.

Всички активи на дружеството-майка се намират в България.

Дружеството-майка реализира продажбите си в България.

Дейностите на дружеството-майка като холдинг са организирани така, че никоя от тях не съставят отделен сегмент съгласно изискванията на МСФО 8 Оперативни сегменти.

УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времевото разминаване на договорените падежи на паричните активи и задължения и възможността длъжниците да не са в състояние да уредят задълженията си към предприятието в стандартните срокове.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- *Валутен риск* - рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.
- *Лихвен риск* - рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.
- *Друг ценови риск* - рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

I. КОНСОЛИДИРАН МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Бележка 1 : Имоти, машини, съоръжения

BGN '000

	Земи	Стопонски инвентар	Други	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2021	1406	4	1	1411
Придобити				
Отписани				
Салдо към 30.06.2022	1406	4	1	1411
Натрупана амортизация				
Салдо към 31.12.2021	0	3	0	3
Начислена				
Отписана				
Салдо към 30.06.2022	0	3	0	3
Балансова стойност				
Към 31.12.2021	1406	1	1	1408
Към 30.06.2022	1406	1	1	1408

Имоти, машини и оборудване и съоръжения (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, с изключение на земята, която е представена по преоценена стойност.

Измененията в имоти, машини и съоръжения е показано в таблицата по – горе.

Не се начислява амортизация на земите и на незавършените активи. На останалите активи се начислява амортизация по линейния метод през полезния им живот, установен от ръководството на предприятието.

През годината не са извършвани промени в прилаганите методи и норми на амортизация в сравнение с предходната отчетна година.

Дългосрочни финансови активи

Дружеството класифицира своите инвестиции в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Инвестиции в дъщерни предприятия

При първоначалното признаване, Дружеството оценява инвестициите в дъщерни дружества по тяхната справедлива стойност.

Справедливата стойност на дадена инвестиция в дъщерни предприятия при първоначалното ѝ признаване обикновено е договорната цена.

Договорната цена за инвестиции в дъщерни дружества, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент.

Име на дружеството	Размер на инвестицията 30.09.2022	% от капитала на съответното дружество	Размер на инвестицията 31.12.2021	% от капитала на съответното дружество
“Слънчев бряг имоти” ЕООД	1456	100 %	1456	100 %
	1456		1462	

Бележка 2 : Инвестиции в асоциирани и смесени предприятия

При първоначалното признаване, Дружеството оценява инвестиции в асоциирани и други дружества по тяхната справедлива стойност.

Справедливата стойност на дадена инвестиция при първоначалното ѝ признаване обикновено е договорната цена.

Договорната цена за инвестиции в асоциирани и други дружества, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент.

BGN ‘000

Име на дружеството	Размер на инвестицията 30.09.2022	% от капитала на съответното дружество	Размер на инвестицията 31.12.2021	% от капитала на съответното дружество
"Интернешънъл Асет Банк" АД	817	9.56 %	817	9.56 %
“Слънчев бряг” АД	570	10.53 %	570	10.53 %
“Водно стопанство” АД – Бургас	26	15.18 %	26	15.18 %
“Осветителна техника” АД - Котел	10	7.59 %	10	7.59 %
“Рекорд” АД -Г. Оряховица	4	34.00 %	4	34.00 %
Общо	1427		1427	

Бележка 3: Активи по отсрочени данъци

В статията са отразени активите по отсрочени данъци са в резултат от извършената преценка на притежаваните акции в търговското дружество “Водно стопанство” АД – Бургас - 25 хил.лв

Бележка 4: Търговски и други вземания

Към 30.09.2022 година дъщерното дружество “Слънчев бряг имоти” ЕООД от консолидираната група има други вземания в размер на 48 хил.лв.

Бележка 5: Парични средства и парични еквиваленти

BGN '000

Вид	30.09.2022	31.12.2021
Парични средства в брой	95	95
<i>в лева</i>	95	95
във валута (euro)	0	0
Парични средства в разплащателни сметки	40	123
<i>в лева</i>	31	46
във валута (euro)	9	77
Общо	135	218

Бележка 6: Основен капитал

BGN '000

Вид акции	30.09.2022			31.12.2021		
	Брой акции	Стойност в лева	Номинал на акция в лева	Брой акции	Стойност в лева	Номинал на акция в лева
<i>Обикновени</i>						
Емитирани	386538	386538	1.00	386538	386538	1.00
Общо	386538	386538		386538	386538	

Акционери в дружеството са 8973 физически лица и 7 юридически лица.

Бележка 7: Резерви

BGN '000

	30.09.2022	31.12.2021
Общи резерви	39	39
Допълнителни резерви	1476	1476
ОБЩО	1515	1515

Общите резерви са формирани съгласно изискванията на ТЗ.

Преоценъчният резерв е възникнал при преценка на инвестиции с публично предлагане на акции.

Допълнителните резерви са формирани при разпределение на печалбата.

Бележка 8: Текущи пасиви – търговски и други задължения

BGN '000

Вид	30.09.2022	31.12.2021
Задължения по търговски заеми	125	125
Задължения към персонала	2	1
Данъчни задължения	0	33
Получени аванси	0	0
Други задължения (гаранции по чл. 240 от ТЗ)	9	16
Общо	136	175

II. КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

II.1. Приходи

Приходи от дейността	30.09.2022	30.09.2021
1. Приходи от дивиденди	0	19
2. Положителни разлики от операции с фин. инструменти	0	399
Общо приходи	0	418

II.2. Разходи

BGN '000

Вид разход	30.09.2022	30.09.2021
Разходи за дейността	49	61
1. Разходи за материали	3	4
2. Разходи за външни услуги	26	36
3. Разходи за възнаграждения	16	17
4. Разходи за осигуровки	4	3
5. Други разходи	0	1
Финансови разходи	2	0
Общо разходи	51	61
6. Разходи за данък върху печалбата (отсрочени данъци)	0	0
7. Финансов резултат (печалба/загуба)	(51)	357

III. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Оповестяване на свързаните лица

Свързани лица по отношение на дружеството-майка са предприятията от икономическата група и други дружества в които „Слънчев бряг холдинг“ АД има капиталово участие и упражнява значително влияние.

Условията на сделките със свързаните лица не се различават от пазарните, които се прилагат при сделки между несвързани лица.

Свързани лица - лицата са свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на решения от финансово-стопански характер. Те могат да бъдат юридически и физически лица, в т. ч. управленски персонал.

Оповестени са следните свързани лица:

1. Петко Банов Тончев – Председател СД
2. Георги Христов Когелов – Изп. директор
3. Николай Любенов Николов - Изп. директор
5. Калинка Станева Динева – представляваща юридическото лице “Тин Комерс” ЕООД (член на СД)
6. Румяна Георгиева Иванова – член на СД
6. Стелиана Емил Долчинкова – Директор връзки с инвеститорите
7. “Тин Комерс” ЕООД – член на СД (юридическо лице)
9. “Слънчев бряг имоти” ЕООД - дъщерно дружество
10. “Импетус” ЕООД - акционер
11. “Елит Трейдинг България” ЕООД – акционер

1. Сделки със свързани лица

През третото тримесечие на 2022 година не са извършени сделки между свързани лица.

КЛЮЧОВИ ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ НА РЪКОВОДСТВОТО

В настоящия Консолидиран междинен финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Към датата на изготвяне на Консолидирания междинен финансов отчет не са настъпили други събития, изискващи корекции на финансовите отчети или оповестяване.

24.11.2022 г.

гр. Несебър

Съставил:
(Милена Ставрева)
"Одит Бургас" ЕООД

Изп. директор:
(Георги Когелов)